

NOTA

Asse – Frans Timmermansstraat (Vlaams-Brabant)

ADEDE Archeologisch Rapport 662 - 2021

VRANKEN JOLIEN

ADEDE ARCHEOLOGISCH RAPPORT 662

Nota

**Asse – Frans Timmermansstraat
(Vlaams-Brabant)**

VERSLAG VAN RESULTATEN

VRANKEN JOLIEN

Colofon

Uitgever	ADEDE bvba
Jaar van uitgave	2021
Plaats van uitgave	Gent
Redactie	Niels Janssens
Kaartmateriaal	J. Vranken
ISSN	2033-6810

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ADEDE bvba. ADEDE bvba is niet aansprakelijk voor eventuele schade voortvloeiend uit diens adviezen.

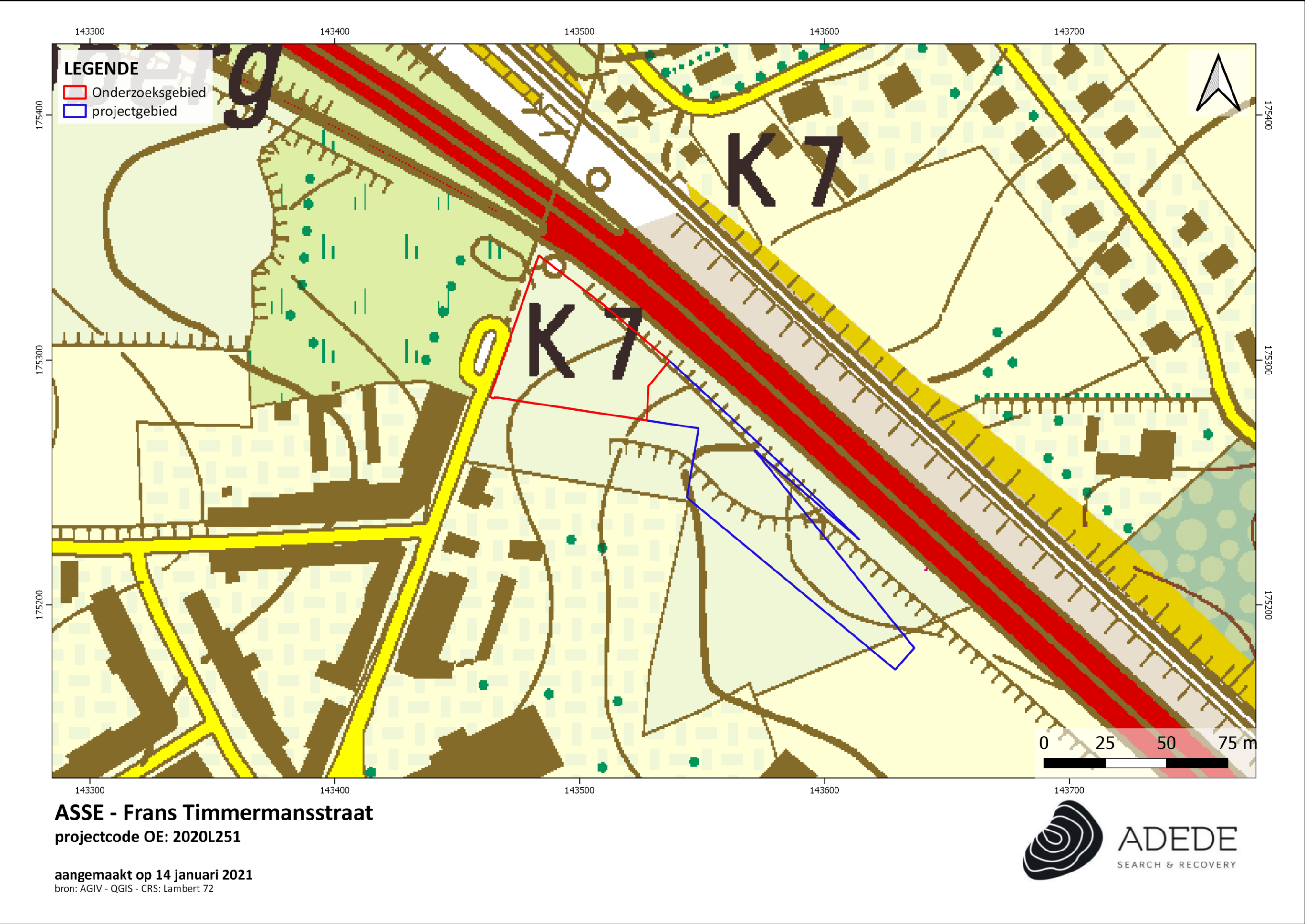
Inhoudsopgave

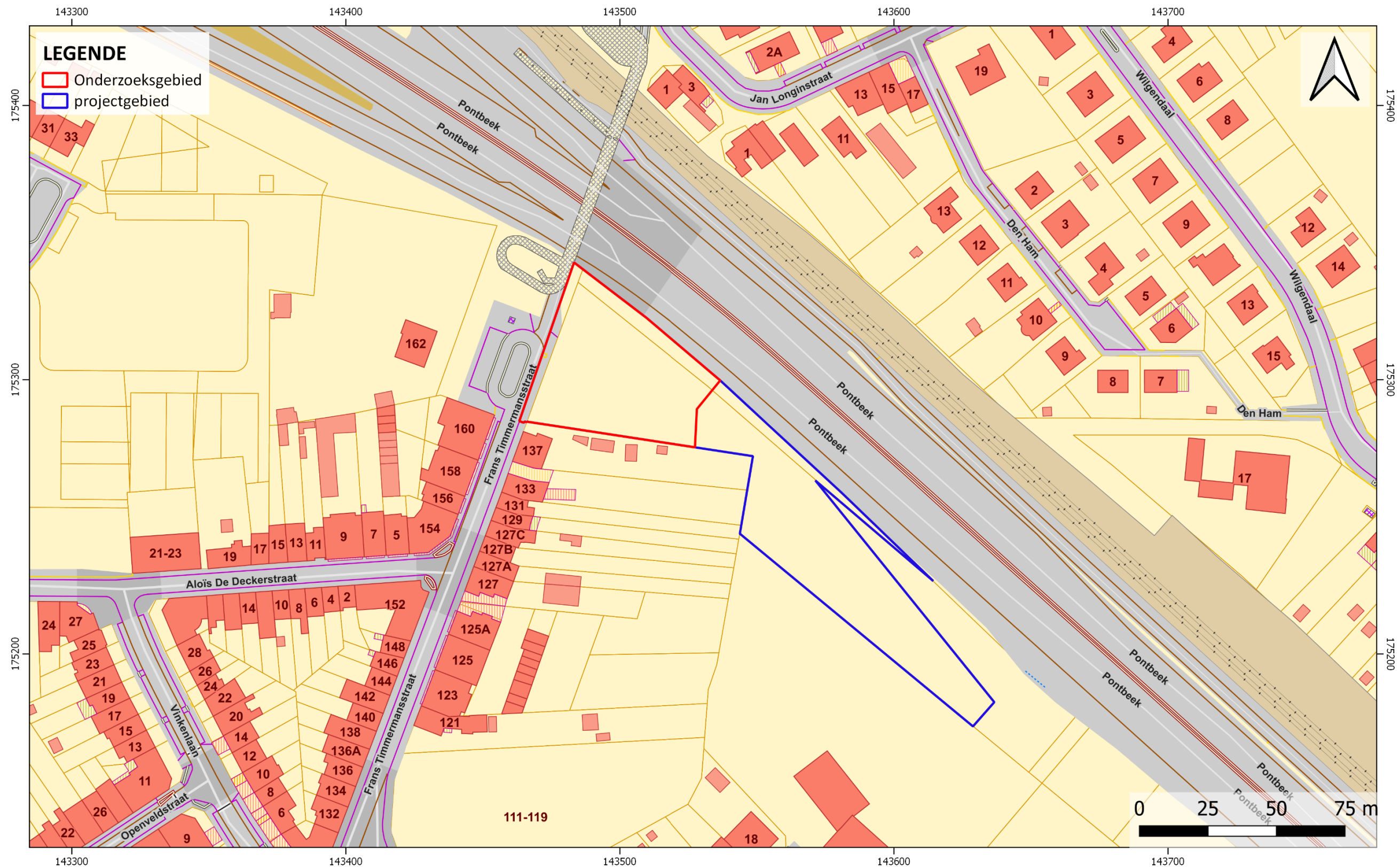
1	Administratieve fiche	- 6 -
2	Beschrijvend gedeelte	10
2.1	Situatie terrein	10
2.2	Geplande werken	12
2.3	Bureauonderzoek	12
3	Projectspecifiek.....	13
3.1	Archeologische voorkennis	13
3.2	Aanleiding van het onderzoek.....	13
3.3	Doel van het onderzoek.....	13
3.4	Randvoorwaarden	13
4	Landschappelijk booronderzoek (2020L251)	14
4.1	Werkwijze en strategie	14
4.2	Situatie terrein	15
4.3	Geplande werken	15
4.4	Assessment Landschappelijk booronderzoek	16
4.4.1	Bureauonderzoek	16
4.4.2	Bodem.....	16
4.5	Boorbeschrijvingen.....	18
4.5.1	Beschrijvingen	18
4.5.2	Boordigrammen.....	19
4.5.3	Boortransecten	21
4.6	Interpretatie landschappelijk booronderzoek	22
5	Proefsleuvenonderzoek (2020L252)	23
5.1	Werkwijze en strategie	23
5.1.1	Motivering onderzoeksstrategie	23
5.1.2	Afwijking voorgesteld Programma Van Maatregelen.....	23
5.1.3	Organisatie van het vooronderzoek en gebruikt materiaal	23
5.2	Assessmentrapport.....	27
5.2.1	Methoden, technieken en criteria.....	27
5.2.2	Assessment vondsten	27
5.2.3	Assessment stalen	27
5.2.4	Conservatie assessment.....	27
5.2.5	Assessment sporen en lagen.....	28
5.2.5.1	Topografie van het onderzoeksgebied.....	28

5.2.5.2	Stratigrafie en bodemopbouw.....	31
5.2.5.3	Sporenbestand.....	35
5.2.5.4	Datering en interpretatie	37
5.2.5.5	Beantwoorden onderzoeksvragen.....	37
6	Synthese	38
6.1	Besluit gespecialiseerd publiek	38
6.1.1	Archeologische waardering.....	38
6.1.2	Potentieel tot kennisvermeerdering en afweging verder onderzoek	39
6.2	Besluit breed publiek	39
7	Bibliografie.....	40
8	Fotolijst proefsleuvenonderzoek	41
9	Lijst van figuren.....	42

1 Administratieve fiche

Projectcode	LBO: 2020L251 Proefsleuven: 2020L252
Site	Frans Timmermansstraat, Asse
Projectsigle ADEDE	ASS-FRA
Ligging	Frans Timmermansstraat, 1731 Asse
Topografische kaart	Zie plannr. 1
Kadaster	Zellik, Afd. 6, Sectie C, Perceel 191I en 191G
Soort onderzoek	Landschappelijk bodemonderzoek & Proefsleuvenonderzoek
Aard van de vervolgw werken	Aanleg parking
Uitvoerder	ADEDE bvba
Erkenningsnummer ADEDE bvba	2015/00058
Erkend archeoloog	Niels Janssens OE/ERK/ARCHEOLOOG/2016/00131
Tijdelijke bewaarplaats archief	ADEDE bvba
Bibliografische referentie	Vranken J., 2021, Nota Frans Timmermansstraat Asse (Vlaams-Brabant), ADEDE Archeologisch Rapport 662, Gent.
Grootte onderzoeksgebied	Ca. 2767 m ²
Periode uitvoering	Januari 2021
Themen thesaurus Onroerend Erfgoed	Landschappelijk bodemonderzoek, Proefsleuvenonderzoek, Prospectie met ingreep in de bodem

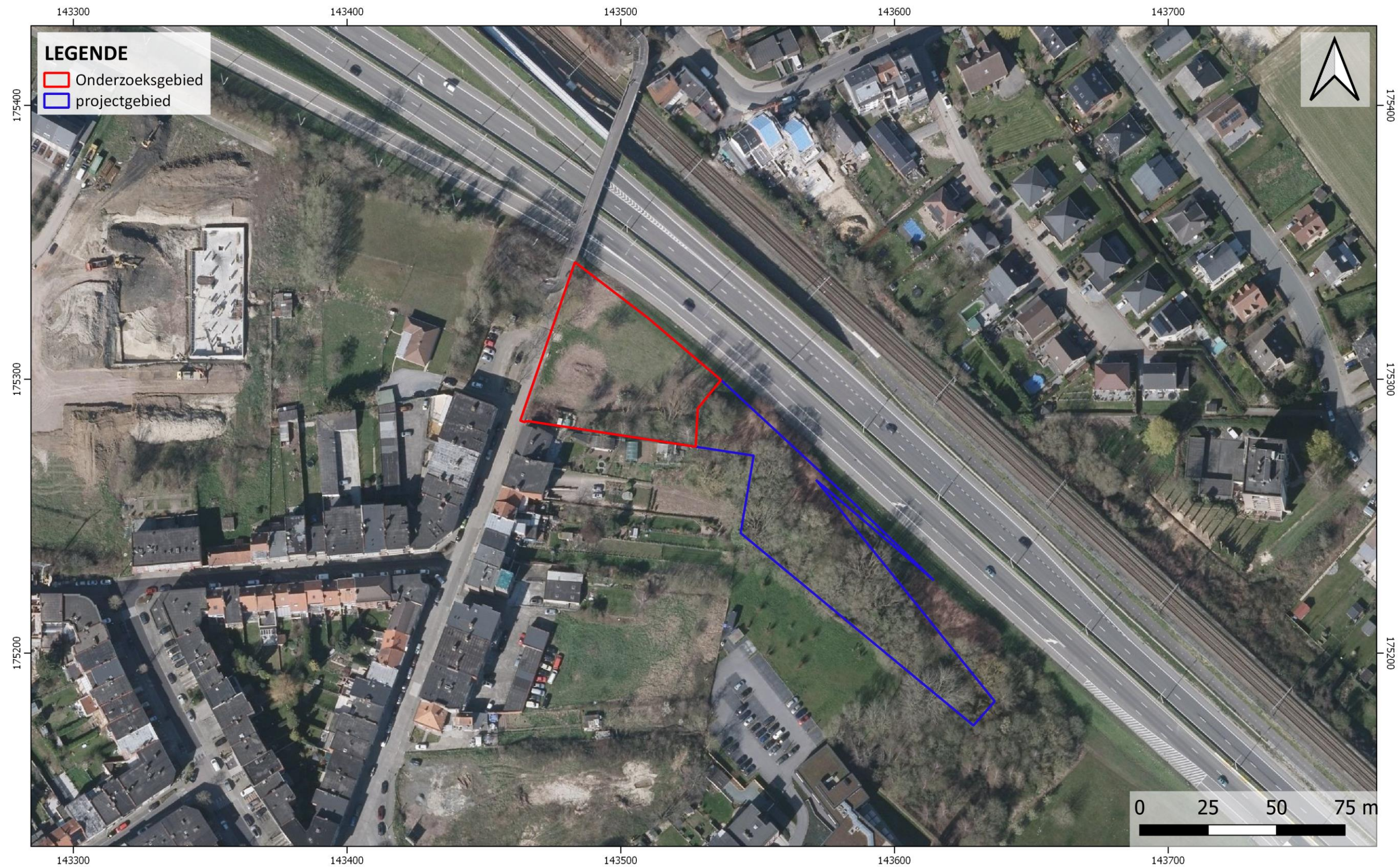
ASSE - Frans Timmermansstraat

projectcode OE: 2020L251

aangemaakt op 14 januari 2021

bron: AGIV - QGIS - CRS: Lambert 72

ASSE - Frans Timmermansstraat
projectcode OE: 2020L251

aangemaakt op 14 januari 2021
bron: AGIV - QGIS - CRS: Lambert 72

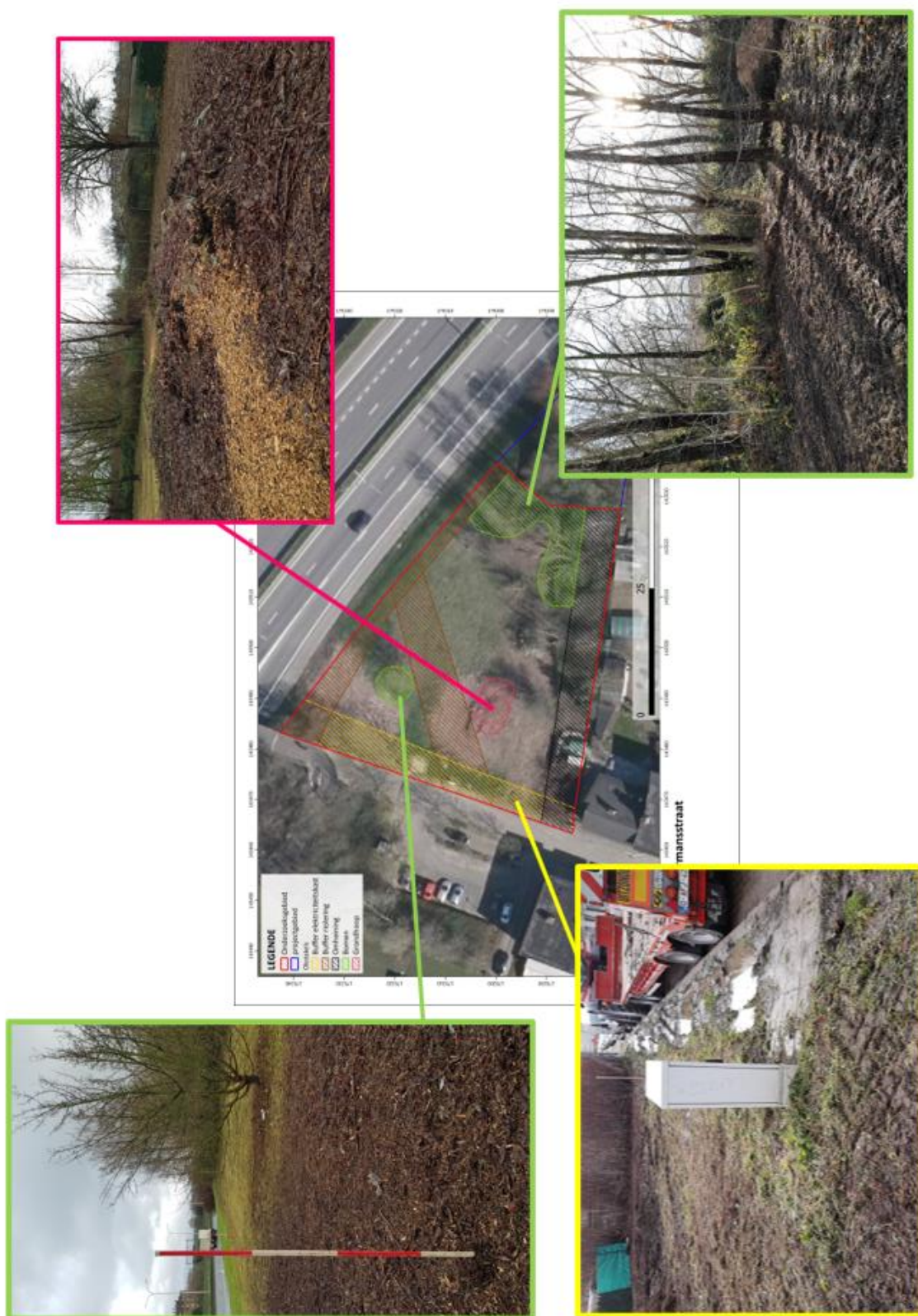
2 Beschrijvend gedeelte

2.1 Situatie terrein

Het onderzoeksgebied is gelegen aan de Frans Timmermansstraat. Het terrein bestaat voornamelijk uit grasland met verspreide begroeiing van bomen en struiken. De zuidelijke grens bevat een omheining van de aanliggende bebouwing. Daarnaast bevindt er zich een concentratie van bomen ter hoogte van de oostelijke grens. De noordelijke grens wordt gevormd door de Pontbeeklaan (N9).

Figuur 1. Onderzoeksgebied tijdens het proefsleuvenonderzoek.

Figuur 2. Overzichtskaart met waargenomen obstakels op meest recente luchtfoto.

2.2 Geplande werken

Binnen het onderzoeksgebied worden parkeerplaatsen voorzien in betonnen grastegels en een rijweg in waterdoorlatende betonstraatstenen. De bodemimpact van de verharding bedraagt 38 cm voor de grasbetontegels en 33 cm voor de betonstraatstenen. Centraal zal een wadi aangelegd worden met een diepte van 50 cm onder het maaiveld.

2.3 Bureauonderzoek

Voor de resultaten van het bureauonderzoek wordt verwezen naar de bekrachtigde archeologienota met id-nummer 16501¹.

¹ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/16501>

3 Projectspectief

3.1 Archeologische voorkennis

Binnen het onderzoeksgebied is tot op heden nog geen archeologisch (voor)onderzoek met ingreep in de bodem uitgevoerd. In de omgeving van het projectgebied zijn wel een aantal CAI-meldingen terug te vinden die in de databank van de Centraal Archeologische Inventaris (CAI) zijn opgenomen. Deze verwijzen voornamelijk naar de aanwezigheid van archeologische vondsten vanaf de middeleeuwen.

3.2 Aanleiding van het onderzoek

De archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000m² of meer bedraagt. De initiatiefnemer is daarom verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

3.3 Doel van het onderzoek

De prospectie met ingreep in de bodem had tot doel het vaststellen, evalueren en waarderen van de mogelijke archeologische resten die op de locatie aanwezig zijn, dit in het kader van de opmaak van de archeologienota voor het volledige onderzoeksgebied.

3.4 Randvoorwaarden

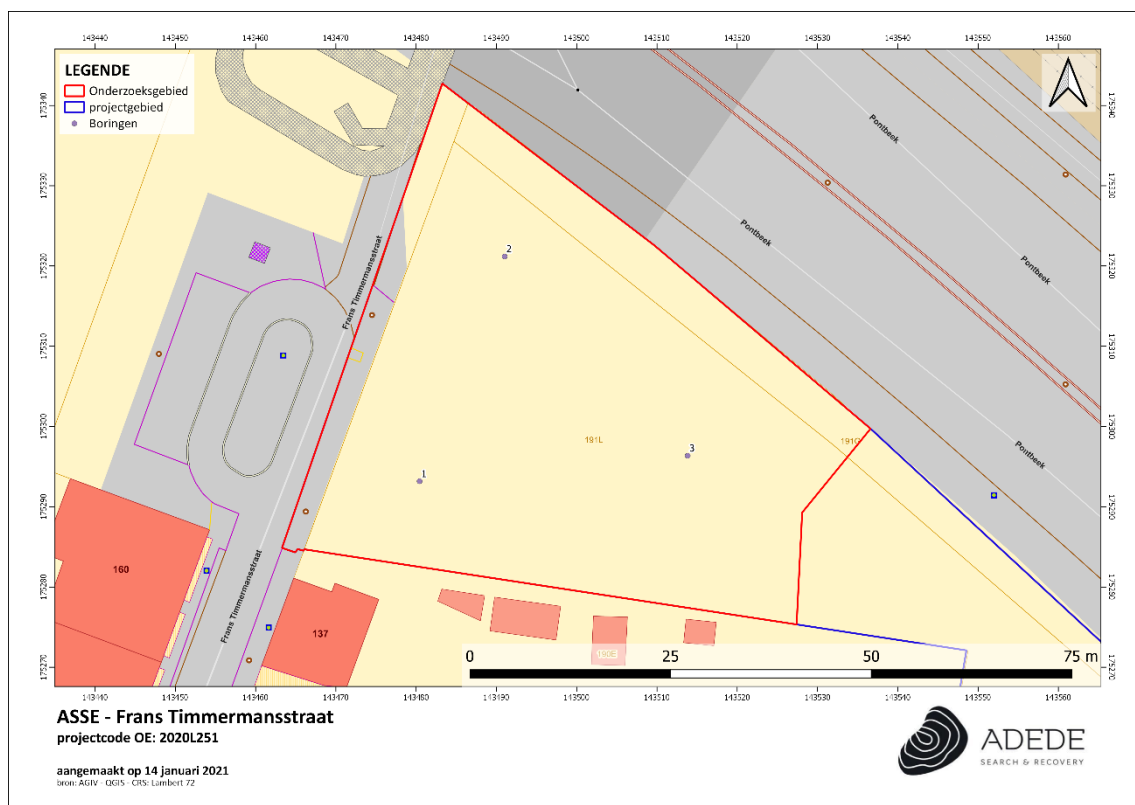
N.v.t.

4 Landschappelijk booronderzoek (2020L251)

4.1 Werkwijze en strategie

Op dinsdag 12 januari 2021 werd een landschappelijk bodemonderzoek uitgevoerd door ADEDE bvba ter hoogte van de Frans Timmermansstraat in Asse (2020L251). Er werden in totaal 3 boringen voorzien. Deze dekken de volledige advieszone binnen het projectgebied en geven op die manier een duidelijk beeld van de bodemopbouw.

De boringen werden geplaatst door middel van een edelmanboor met diameter van 7 cm en werden uitgevoerd door Jolien Vranken en Katrien Van Den Berghe (archeologen bij ADEDE). De boringen werden, waar mogelijk, tot in de C-horizont van de bodem geplaatst. Op die manier kon verzekerd worden dat alle mogelijke antropogene niveaus, die zouden geroerd worden door de geplande bodemingrepen, zouden worden herkend. Het boorstaal werd uitgespreid in navolging van een boorgatmeting op een witte, neutrale achtergrond. Vervolgens werd het gefotografeerd en geregistreerd.

Figuur 3. GRB plan van de landschappelijke boringen zoals gepland (boven) en uitgevoerd.

4.2 Situatie terrein

Het onderzoeksgebied is gelegen aan de Frans Timmermansstraat. Het terrein bestaat voornamelijk uit grasland met verspreide begroeiing van bomen en struiken. De zuidelijke grens bevat een omheining van de aanliggende bebouwing. Daarnaast bevindt er zich een concentratie van bomen ter hoogte van de oostelijke grens. De noordelijke grens wordt gevormd door de Pontbeeklaan (N9). Het onderzoeksgebied heeft een totale oppervlakte van ca. 2565 m².

Figuur 4. Onderzoeksgebied tijdens het landschappelijk bodemonderzoek.

4.3 Geplande werken

Binnen het onderzoeksgebied worden parkeerplaatsen voorzien in betonnen grastegels en een rijweg in waterdoorlatende betonstraatstenen. De bodemimpact van de verharding bedraagt 38 cm voor de grasbetontegels en 33 cm voor de betonstraatstenen. Centraal zal een wadi aangelegd worden met een diepte van 50 cm onder het maaiveld.

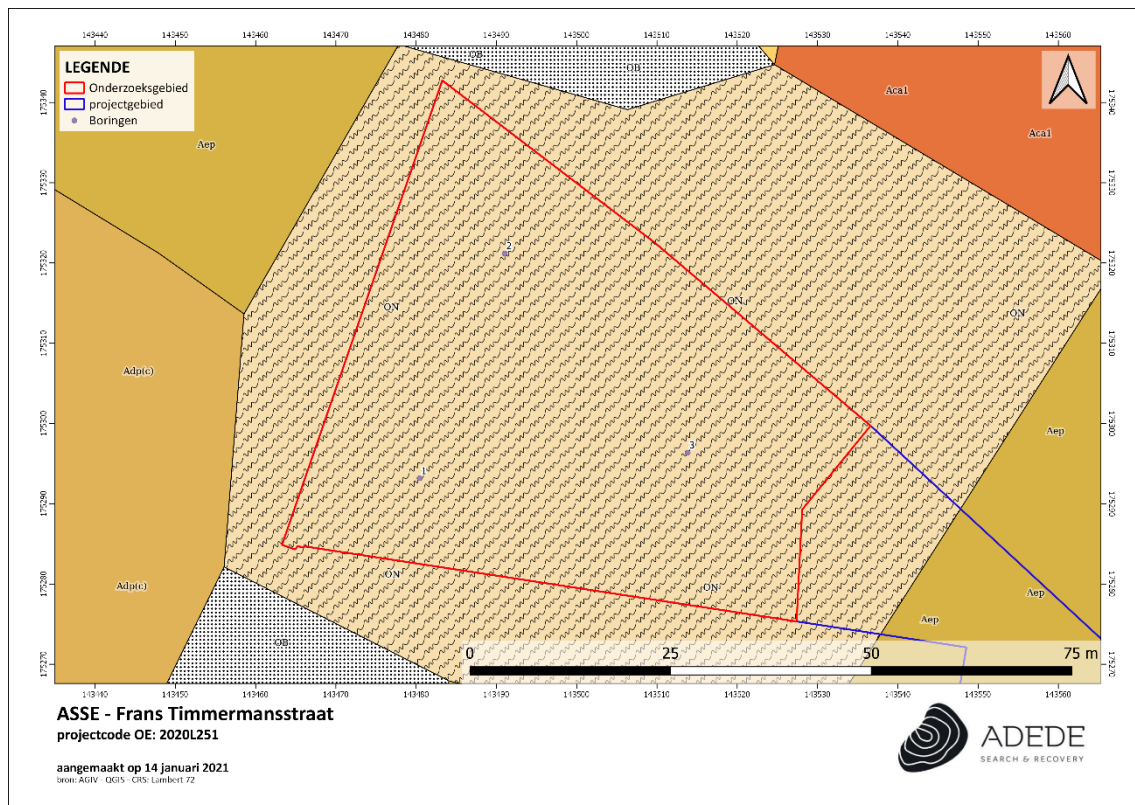
4.4 Assessment Landschappelijk booronderzoek

4.4.1 Bureauonderzoek

Voor de resultaten van het bureauonderzoek wordt verwezen naar de bekrachtigde archeologienota met id-nummer 16501².

4.4.2 Bodem

Het onderzoeksgebied is volledig gelegen binnen de bodemserie ON. Dit zijn kunstmatige bodems waarbij het bodemprofiel gewijzigd of vernietigd werd door het ingrijpen van de mens. Hierbij gaat het meer specifiek over opgehoogde terreinen.

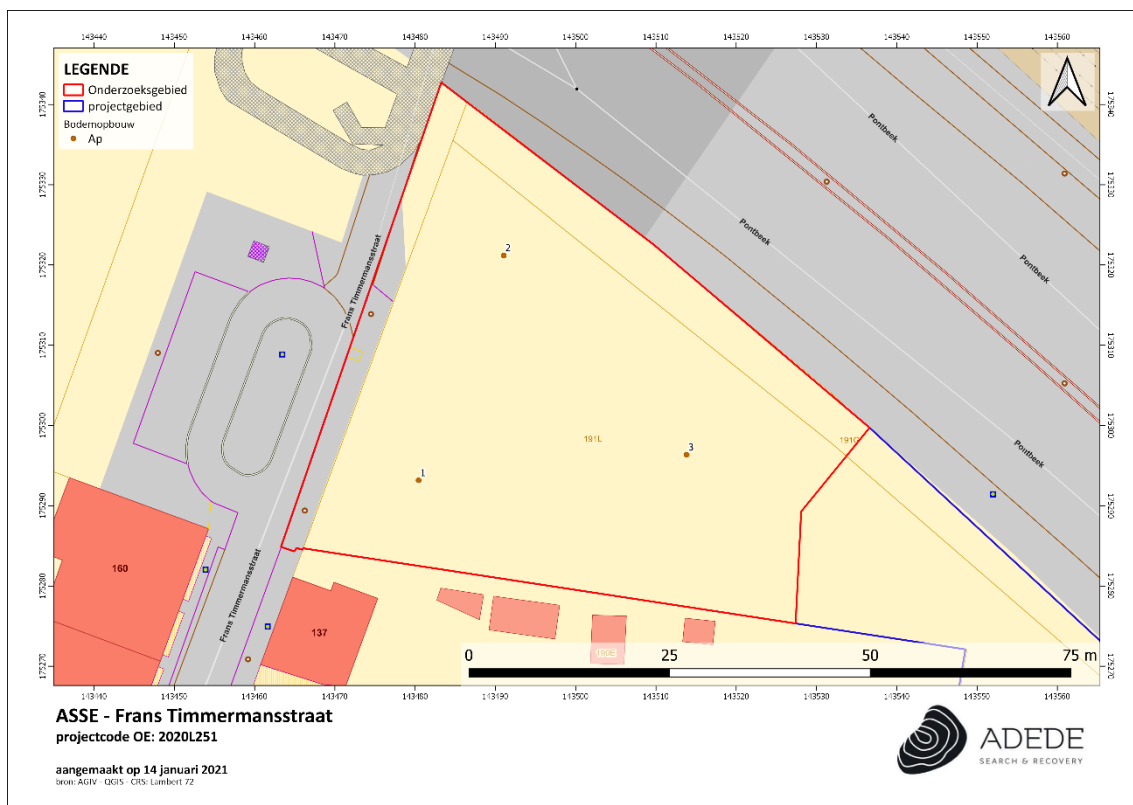

Figuur 5. Landschappelijke boringen op de bodemtypekaart.

In totaal werden er 3 boringen uitgevoerd binnen het projectgebied.

Deze boringen konden echter tot een maximale diepte van 90 cm uitgevoerd worden door de grote hoeveelheid aan puin. Bijgevolg werd enkel een Ap-horizont waargenomen en was het niet mogelijk om het verdere verloop te onderzoeken.

² <https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/16501>

Figuur 6. Landschappelijke boringen met aangetroffen bodemopbouw.

4.5 Boorbeschrijvingen

4.5.1 Beschrijvingen

Hieronder worden alle boringen weergegeven.

Nr.	Dieptes (cm)	Foto en beschrijving
1.	0 - 30: Ap	
	0 - 30: Ap	Donkerbruin tot zwart leempakket met inmenging van wortels, baksteenfragmenten, glas en stenen. Boring werd stopgezet door de ondoordringbare verstoring.
2.	0 - 25: Ap	
	0 - 25: Ap	Donkerbruin tot zwart leempakket met inmenging van wortels, baksteenfragmenten en stenen. Boring werd stopgezet door de ondoordringbare verstoring.
3.	0 - 90: Ap	
	0 - 90: Ap	Donkerbruin tot zwart leempakket met inmenging van wortels, baksteenfragmenten en stenen. Boring werd stopgezet door de ondoordringbare verstoring.

4.5.2 Boordigrammen

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

Landschappelijke boring Asse - Frans Timmermansstraat

Projectcode 2020L251 Project sigel ASS-FRA Klant Gemeente Asse Adres Frans Timmermansstraat, Asse			Datum 12/01/2021 Maximale diepte 0,9 m Boordiameter 7 cm Casing nvt Boortype Edelman		
Boornummer Bp 1			Registratie door KVDB, JV Controle door Niels Janssens		
TAW (m)	Horizont	Diepte (m)	Grafische log	Vochtigheid	Beschrijving
56.5	Ap	0.1		D R O O G	Donkerbruin tot zwart leempakket met inmenging van wortels, baksteenfragmenten, glas en stenen.
56.4		0.2			Boring werd stopgezet door de ondoordringbare verstoring.
56.3		0.3			

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

Landschappelijke boring Asse - Frans Timmermansstraat

Projectcode 2020L251 Project sigel ASS-FRA Klant Gemeente Asse Adres Frans Timmermansstraat, Asse			Datum 12/01/2021 Maximale diepte 0,9 m Boordiameter 7 cm Casing nvt Boortype Edelman		
Boornummer Bp 2			Registratie door KVDB, JV Controle door Niels Janssens		
TAW (m)	Horizont	Diepte (m)	Grafische log	Vochtigheid	Beschrijving
56.4	Ap	0.1		D R O O G	Donkerbruin tot zwart leempakket met inmenging van wortels, baksteenfragmenten, glas en stenen.
56.3		0.2			Boring werd stopgezet door de ondoordringbare verstoring.
56.2					

ADEDE
SEARCH & RECOVERY

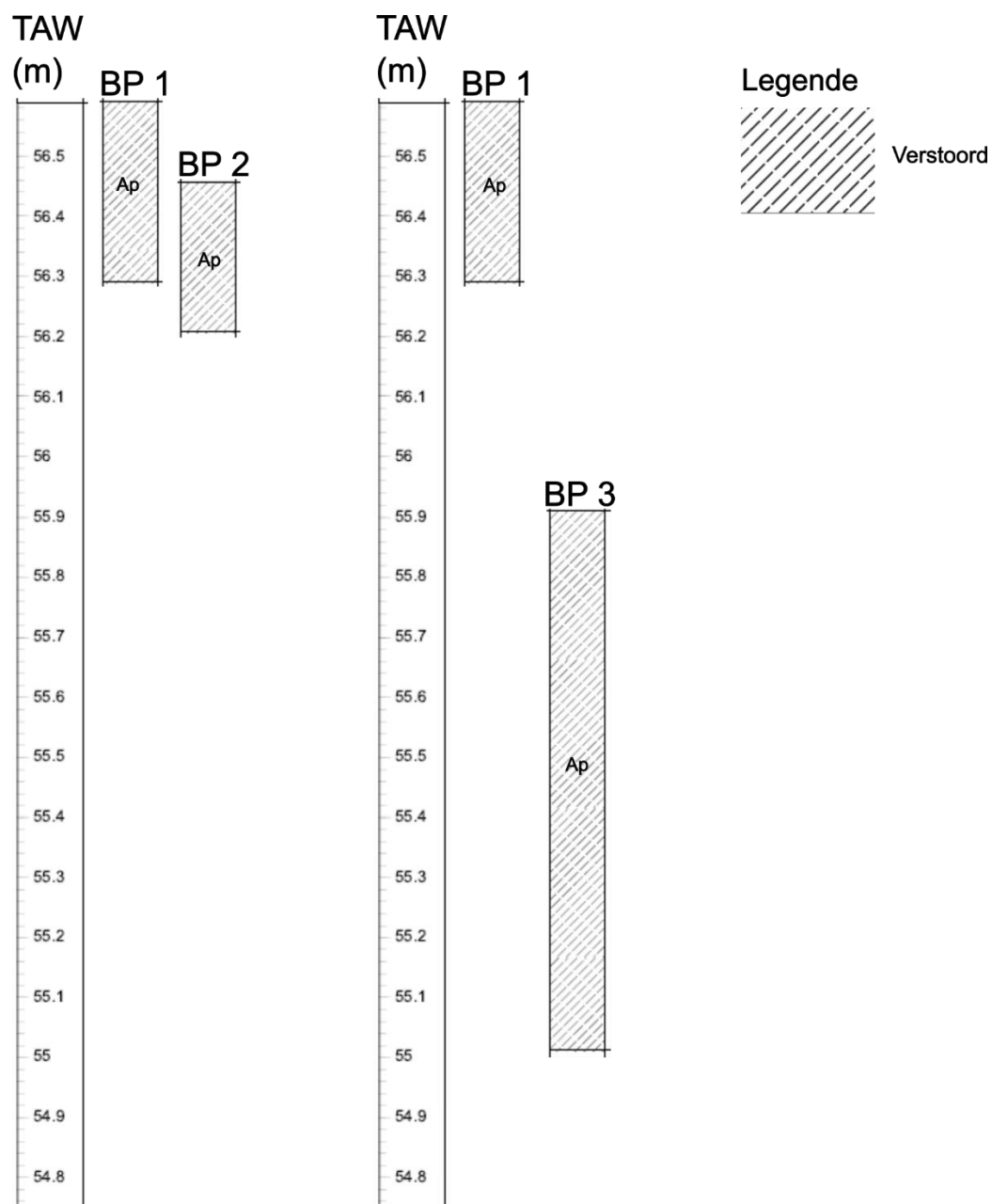
Landschappelijke boring Asse - Frans Timmermansstraat

Projectcode 2020L251		Datum 12/01/2021	
Project sigel ASS-FRA		Maximale diepte 0,9 m	
Klant Gemeente Asse		Boordiameter 7 cm	
Adres Frans Timmermansstraat, Asse		Casing nvt	
		Boortype Edelman	

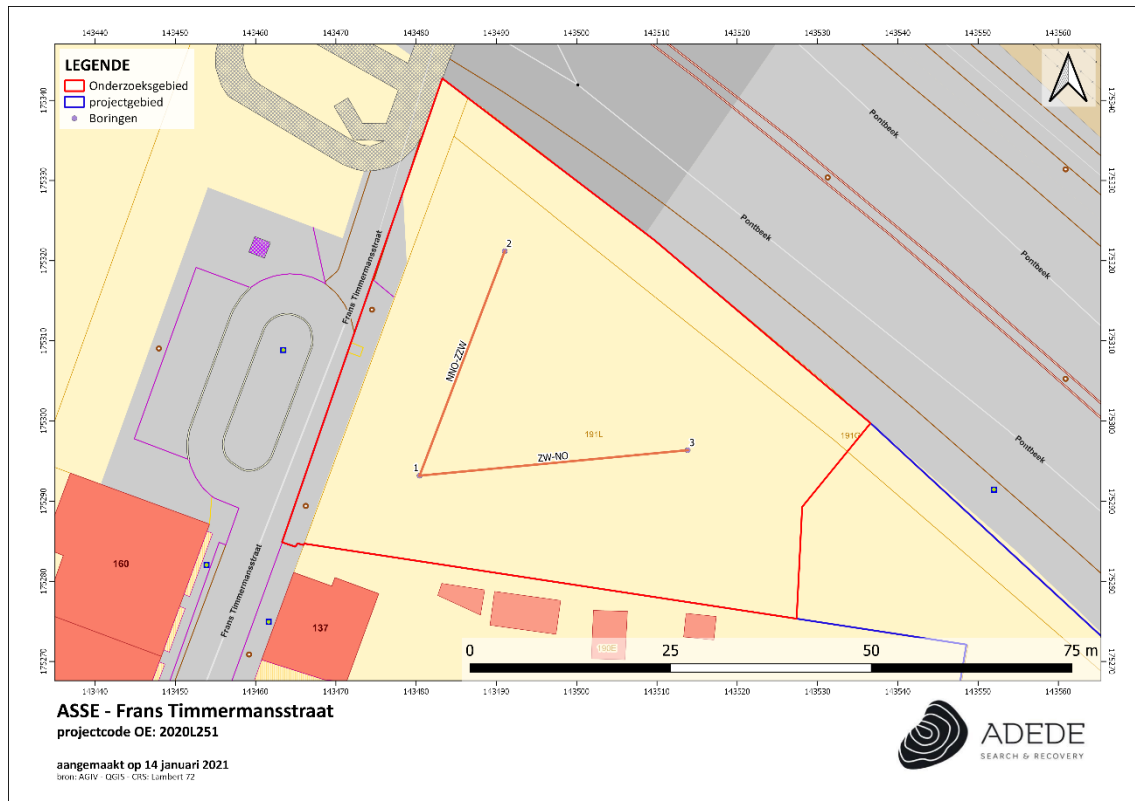
Boomnummer Bp 3			Registratie door KVDB, JV	
			Controle door Niels Janssens	

TAW (m)	Horizont	Diepte (m)	Grafische log	Vochtigheid	Beschrijving
55.9	Ap			D R O O G	Donkerbruin tot zwart leempakket met inmenging van wortels, baksteenfragmenten, glas en stenen.
55.8		0.1			
55.7		0.2			
55.6		0.3			
55.5		0.4			
55.4		0.5			
55.3		0.6			
55.2		0.7			
55.1		0.8			
55		0.9			
					Boring werd stopgezet door de ondoordringbare verstoring.

4.5.3 Boortransecten

Figuur 7. Boortransecten zuid-noord en west-oost.

Figuur 8. Locaties boortransecten.

4.6 Interpretatie landschappelijk booronderzoek

Op de bodemtypekaart werd een ON-bodemserie aangegeven. De uitgevoerde boringen konden echter enkel de aanwezigheid van verstoringen in de vorm van baksteenfragmenten en stenen aantonen. Aangezien de boringen niet dieper dan 90 cm konden worden uitgevoerd, is het mogelijk dat de originele bodemopbouw hieronder nog intact is. Bijgevolg is verder onderzoek in de vorm van proefsleuven noodzakelijk om de graad van verstoring in te kunnen schatten.

5 Proefsleuvenonderzoek (2020L252)

5.1 Werkwijze en strategie

5.1.1 Motivering onderzoeksstrategie

Zie goedgekeurde archeologienota (ID 16501) met vigerend Programma van Maatregelen.³

5.1.2 Afwijking voorgesteld Programma Van Maatregelen

Bij de uitvoering van het veldwerk werd zo goed als mogelijk het oorspronkelijk voorgestelde sleuvenplan gevolgd. Dit was echter niet mogelijk door een aantal obstakels die zich op het terrein bevonden zoals een omheining, elektriciteitskast en bomen. Er werd derhalve afgeweken van het programma van maatregelen.

5.1.3 Organisatie van het vooronderzoek en gebruikt materiaal

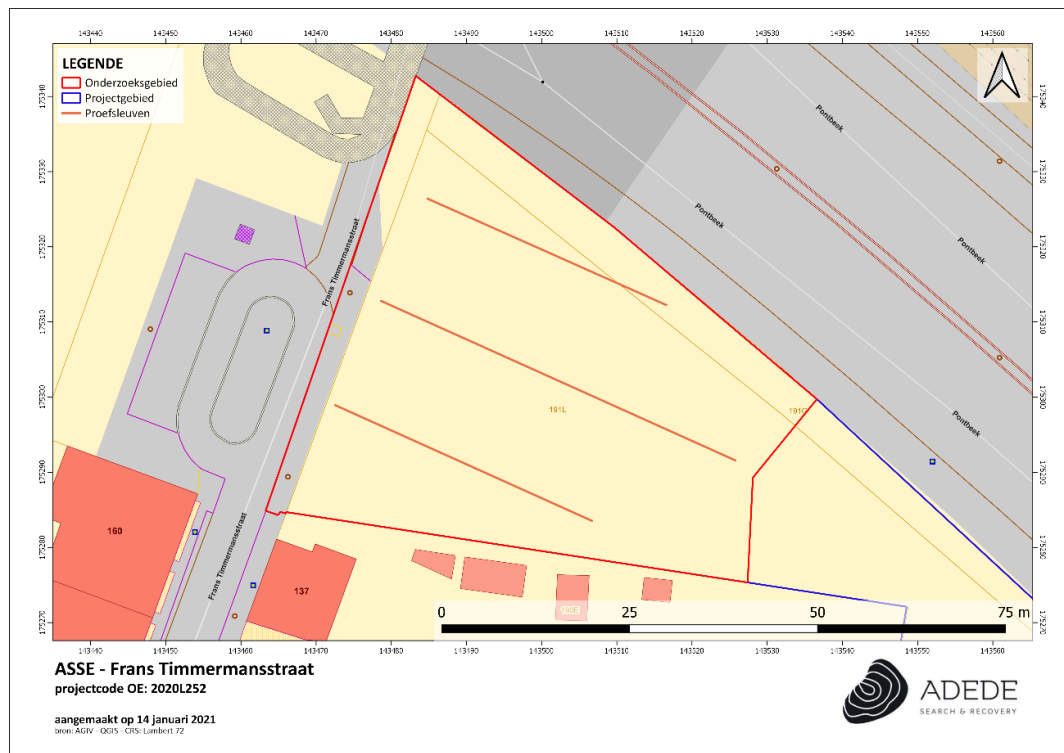
Bij de uitvoering van het veldwerk werd dus zo goed als mogelijk het oorspronkelijk voorgestelde sleuvenplan gevolgd. Toch zorgde terrein-specifieke omstandigheden ervoor dat er enkele afwijkingen noodzakelijk waren. Door de aanwezigheid van vele obstakels zoals, een puinhoop, nutsleidingen, omheining en bomen dienden alle sleuven ingekort of verplaatst te worden. Om deze beperkingen zo goed mogelijk te remediëren werden kijkvenster 1 en 2 aangelegd waar dit mogelijk was.

Tijdens het onderzoek werden in totaal 3 geregistreerde profielputten aangelegd volgens een geschrinkt patroon. Om het archeologisch potentieel van het terrein beter te kunnen lezen en in te schatten werden 2 kijkvensters aangelegd. Deze werden zo geplaatst zodat de reeds aangetroffen sporen verder werden onderzocht, de afwezigheid van sporen kon worden nagegaan en, zoals reeds vermeld, zones waar geen sleuven aangelegd konden worden toch onderzocht werden.

Tijdens het onderzoek werd een oppervlakte van 157,26 m² opengelegd door middel van proefsleuven (6,13 %) en 63,6 m² door middel van kijkvensters (2,48 %), op een totale oppervlakte van 2565 m². Uitgerekend komt dit neer op ca. 8,61 % van het te onderzoeken gebied dat werd onderzocht. Hiermee werd de vooropgestelde dekkinggraadnorm niet gehaald. Toch kan gesteld worden dat er voor dit specifieke onderzoeksgebied voldoende kennis vergaard is om een gefundeerde inschatting te maken van het archeologisch potentieel van het terrein. Alle aangelegde werkputten zijn leeg wat sporen betreft en sterk verstoord.

³ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/16501>

Er werd getracht vondsten te recupereren uit de aanwezige lagen om een relatieve datering te bekomen van deze lagen en verkleuringen. Er werden echter geen relatieve vondsten aangetroffen. Daarenboven waren er ook geen sporen aanwezig.

Figuur 9. Voorgesteld sleuvenplan volgens PVM. ⁴ (boven) en uitgevoerd sleuvenplan (onder).

⁴<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/16501>

Het archeologisch veldwerk werd uitgevoerd op 12 januari 2021 door Jolien Vranken (archeoloog, ADEDE bvba) en Katrien Van Den Berghe (archeoloog, ADEDE bvba). De verwerking van de resultaten en de opmaak van het assessmentverslag werd uitgevoerd door Jolien Vranken.

Voor het graaf- en opvulwerk werd gebruik gemaakt van een 21-tons rupskraan met een tandeloze graafbak van 1.8 m breed. De bodem werd ter hoogte van aanwezige sporen na aanleg van de proefsleuven opgeschaafd ten einde deze sporen duidelijk te kunnen aflijnen. Vervolgens werden de sleuven gedocumenteerd (gefotografeerd en digitaal ingetekend). Het afgraven gebeurde gescheiden waarbij de teelaarde van de onderliggende lagen werd gescheiden om tijdens het dempen van de sleuven de oorspronkelijke bodemopbouw zo goed mogelijk te herstellen.

De bodem werd laagsgewijs afgegraven tot op het eerste archeologische relevante én leesbare niveau. De registratie van de sporen en profielen gebeurde conform de CGP §8.6. Het vlak, alle sporen en de referentieprofielen zijn gefotografeerd en digitaal ingetekend. De foto's werden genomen met een Samsung Galaxy S8. Alle werkputten zijn ingemeten in Lambert-72 coördinaten met behulp van een GPS van het type Septentrio AsterX-U.

Er werden in totaal 3 profielkolommen aangelegd, opgeschoond en geregistreerd om zodoende een beter inzicht te krijgen in de bodemopbouw van het projectgebied. Het archeologisch niveau werd aangehouden door middel van het opkuisen van kleine, lokale profielen in de sleufwand die met de schop manueel werden aangelegd maar die verder niet geregistreerd werden.

De diepte van elk vlak ten opzichte van het maaiveld is weergegeven volgens de Tweede Algemene Waterpassing (TAW). Alle sporen werden gefotografeerd en beschreven.

Het terreinwerk werd uitgevoerd onder toezicht van erkend archeoloog type 1 Niels Janssens, bijgestaan door Jolien Vranken (veldwerkleider - archeoloog) en Katrien Van Den Berghe (archeoloog). De daaropvolgende verwerking en rapportage werd uitgevoerd door Jolien Vranken. De digitale plannen werden hierbij verwerkt in QGIS en de lijsten in Microsoft Excel.

Figuur 10: Overzichtsfoto's van werkputten, representatief voor het gehele projectgebied: werkput 1 (links) en werkput 3 (rechts).

Figuur 11. Overzichtsfoto's van kijkvensters, representatief voor het gehele projectgebied: kijkvenster 1 (links) en kijkvenster 2 (rechts).

5.2 Assessmentrapport

5.2.1 Methoden, technieken en criteria

Het assessment van de sporen gebeurde grotendeels bij de uitvoering van het veldwerk. Dit werd bijgestuurd, verfijnd en aangepast op basis van de digitale plannen en coupetekeningen, de foto's en de spoorbeschrijvingen achteraf. Natuurwetenschappelijke dateringen waren niet voorhanden. De interpretatie van de sporen is voornamelijk gebaseerd op de vorm, de kleur, de aflijning en de structuurvulling zoals waargenomen in het vlak. Normaliter kan men een deel van de aangetroffen sporen "dateren" op basis van vondstmateriaal in hun (op)vulling. Toch dient men voor ogen te houden dat het gebruik van vondstmateriaal als daterend element niet zaligmakend is. Vondstmateriaal kan namelijk sporen relatief dateren. Soms is het materiaal niet goed dateerbaar en zelfs wanneer dat wel zo is, dient de vraag gesteld te worden wat de relatie is met het betreffende spoor en waar het zich in dat spoor bevindt. Vondsten kunnen immers op velerlei wijzen in de grond terechtkomen. Indien een site gedurende een lange periode in gebruik is geweest, dient rekening gehouden te worden met fenomenen als opspit en zwerfvuil, die het dateren van sporen kunnen bemoeilijken. Bij uitvoering van onderhavig veldwerk werden er echter geen vondsten aangetroffen. Bijgevolg diende de waardering en datering van de aangetroffen sporen voor zover mogelijk te gebeuren op basis van vorm, textuur, aflijning en vulling.

5.2.2 Assessment vondsten

Er werden geen vondsten aangetroffen tijdens het vooronderzoek.

5.2.3 Assessment stalen

Niet van toepassing, er werden geen stalen genomen tijdens het proefsleuvenonderzoek.

5.2.4 Conservatie assessment

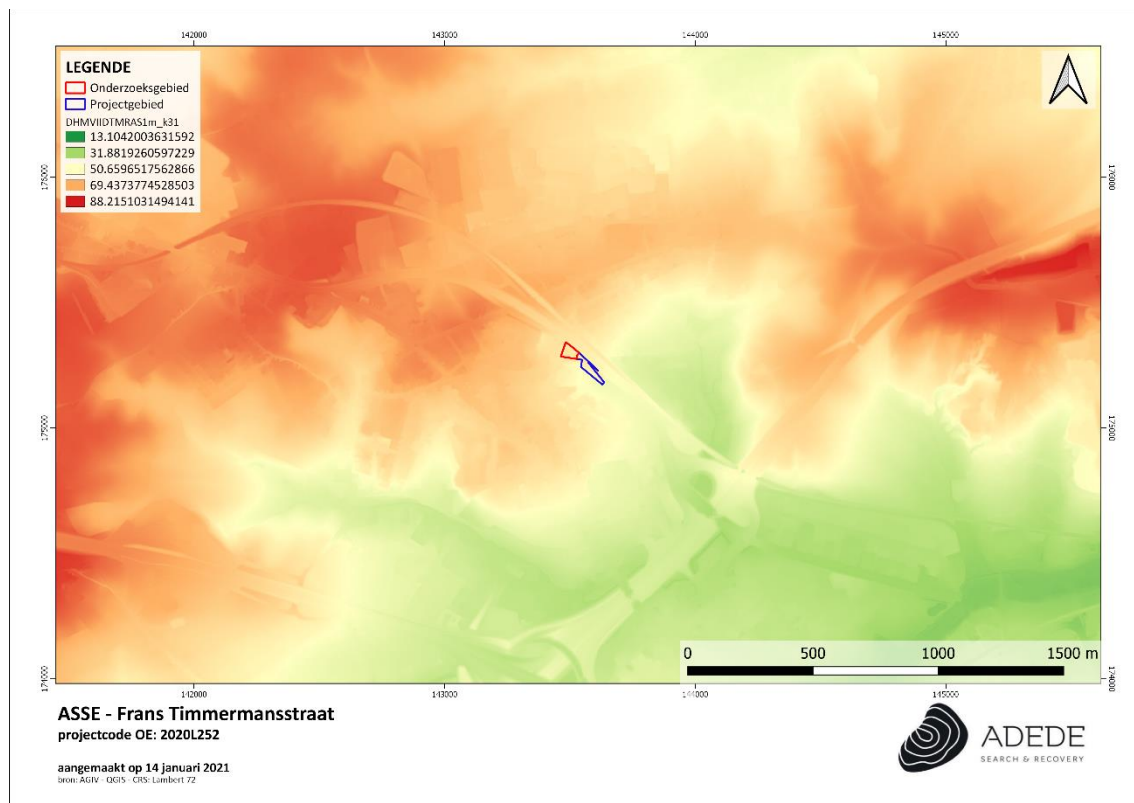
Niet van toepassing.

5.2.5 Assessment sporen en lagen

5.2.5.1 Topografie van het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied is gelegen aan de Frans Timmermansstraat in Zellik (Asse) en bevindt zich in de (zand)leemstreek. In de ruime omgeving van het onderzoeksgebied zijn enkele waterlopen terug te vinden: ca. 460 m naar het oosten stroomt de Veldwaterloop en ca. 730 m naar het zuiden en westen stroomt de Maalbeek.

Uit het digitaal hoogtemodel blijkt dat het onderzoeksgebied gelegen is aan de rand van een heuvelrug. Binnen het onderzoeksgebied zelf helt het terrein af in oostelijke richting en schommelt de hoogte tussen 56 m en 57 m TAW.

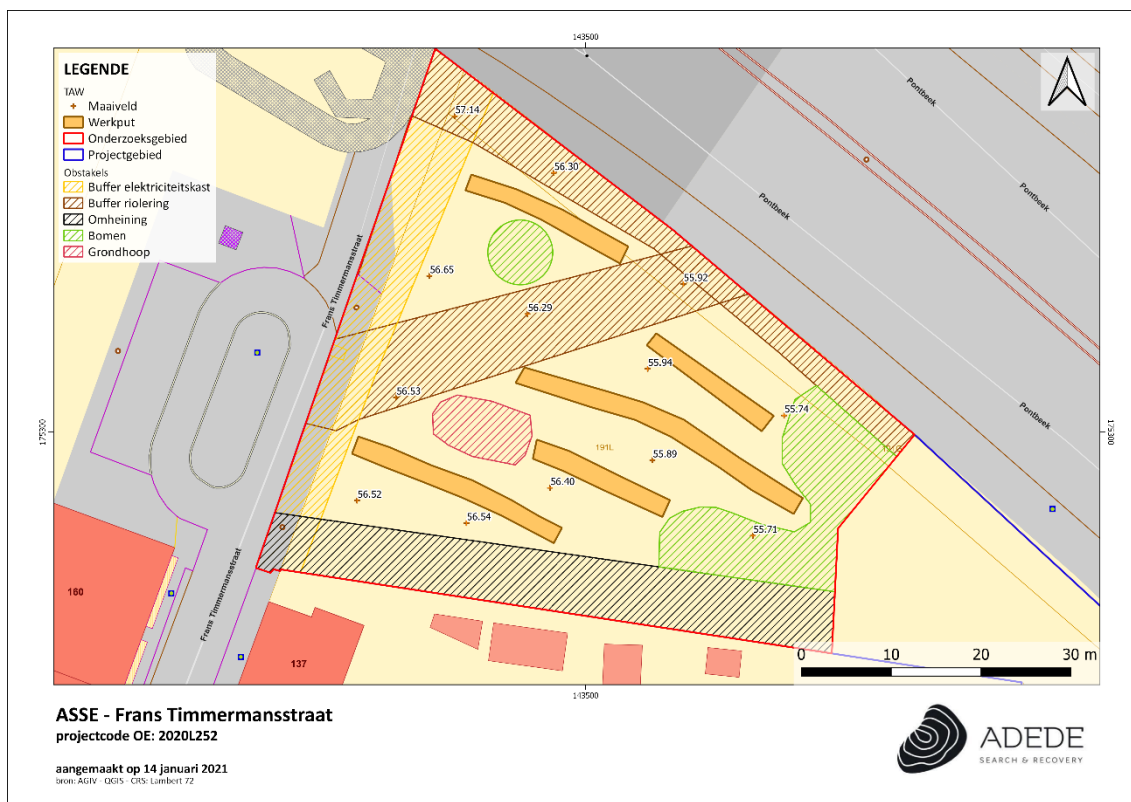

Figuur 12. Digitaal hoogtemodel Vlaanderen II, DTM 1m.

Figuur 13. Digitaal hoogtemodel Vlaanderen II, DTM 1m.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden zowel het hoogteverloop van het maaiveld, als de diepte van het archeologisch vlak systematisch voor heel het onderzoeksgebied ingemeten ten opzichte van de Tweede Algemene Waterpassing (TAW). De resultaten van de metingen op het maaiveld komen over het algemeen overeen met het DHM. Alle hoogtemetingen liggen tussen 55,71 en 57,14 m TAW. De diepte van het archeologisch vlak ten opzichte van het maaiveld kon door de diepe verstoringen niet vastgesteld worden. De sleuven werden aangelegd op een gemiddelde diepte van 60 cm met regelmatig plaatselijke verdiepingen om de diepte van de verstoring na te gaan.

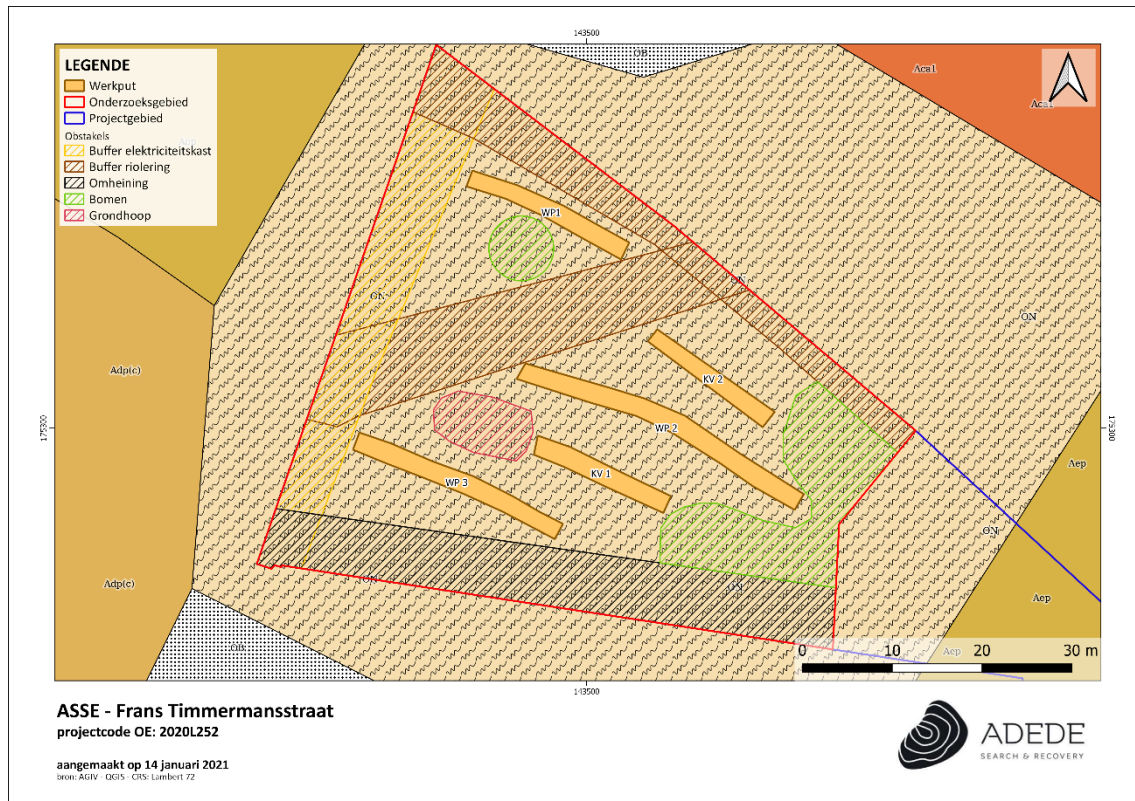

Figuur 14. TAW-metingen maaiveld en archeologisch vlak.

5.2.5.2 Stratigrafie en bodemopbouw

Bodemtypekaart⁵

Het onderzoeksgebied is volledig gelegen binnen de bodemserie ON. Dit zijn kunstmatige bodems waarbij het bodemprofiel gewijzigd of vernietigd werd door het ingrijpen van de mens. Hierbij gaat het meer specifiek over opgehoogde terreinen.

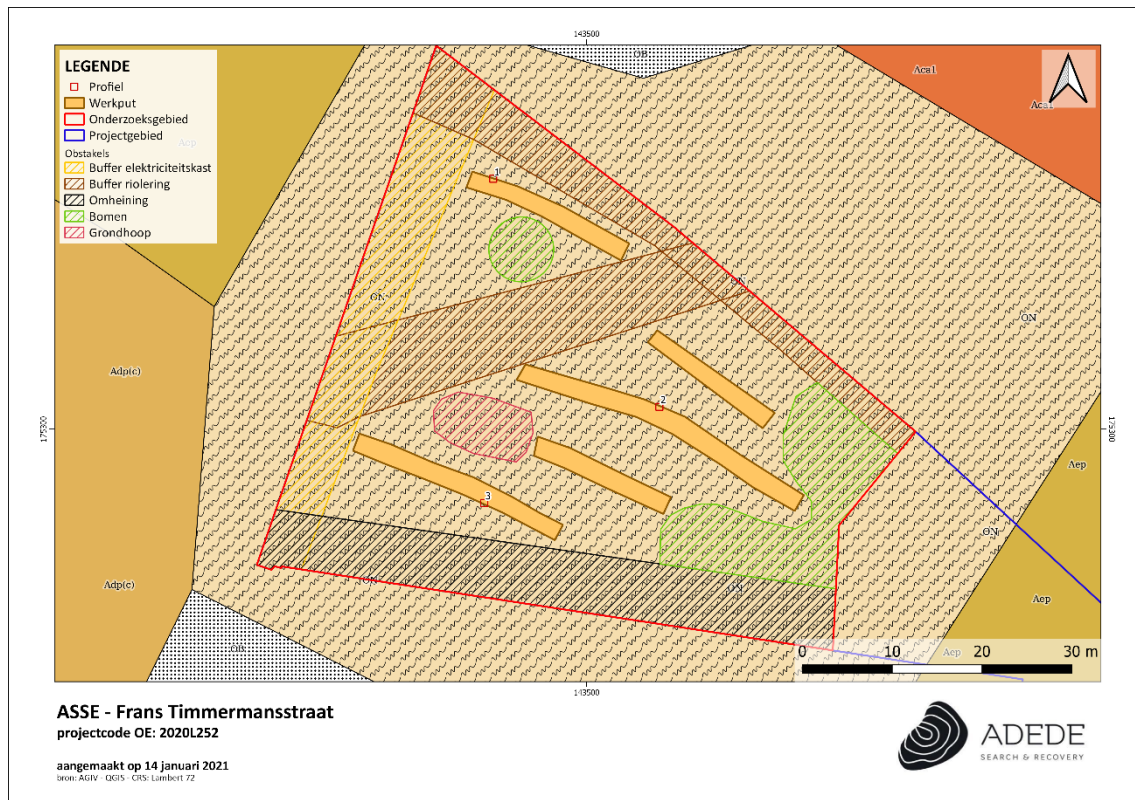

Figuur 15. Situering van het onderzoeksgebied en de aangelegde sleuven op de bodemtypekaart.

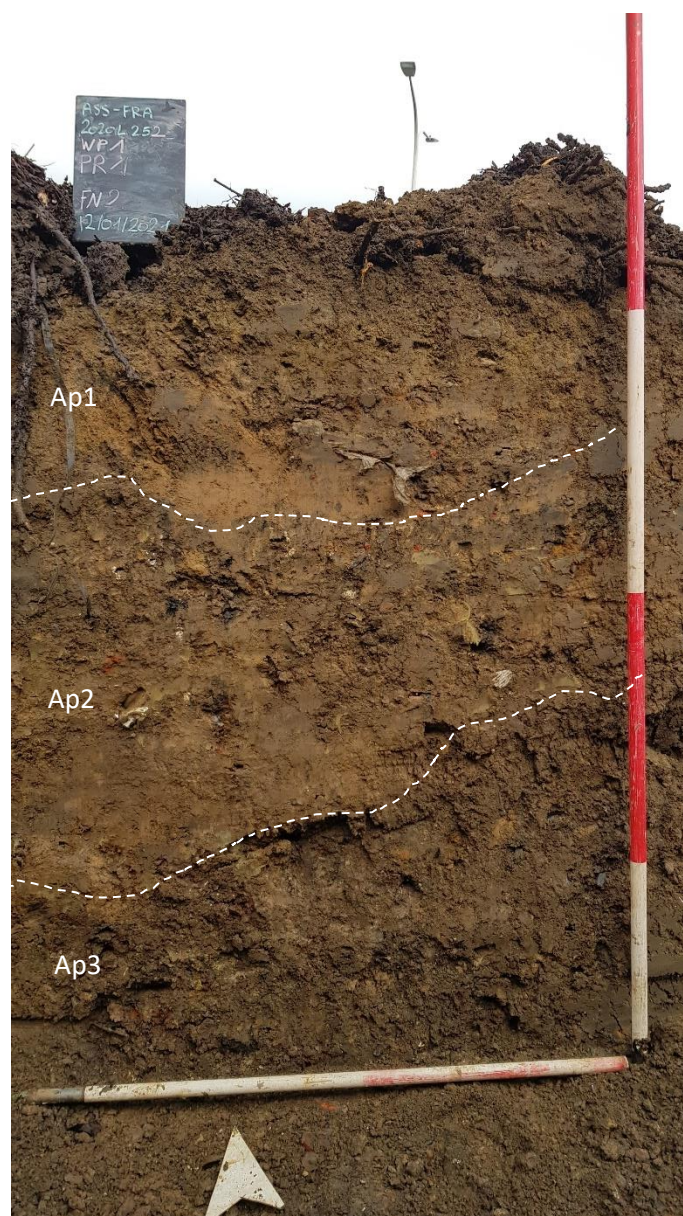
⁵ Van Ranst E. & Sys C., 2000, Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000), Laboratorium voor Bodemkunde, Gent.

Bodemopbouw

De ervaring op het terrein toont aan dat wat op de bodemtypekaart wordt weergegeven niet overeenkomt met wat op het terrein werd herkend. Op het terrein konden enkel sterk verstoorde bodems waargenomen worden. De aanwezigheid van deze verstoringen werden nagegaan door middel van bodemprofielen tot een diepte van 1,5 tot 2 m ten opzichte van het maaiveld. Hierbij was geelbruin leem vermengd met donkerbruin leem, baksteenfragmenten, stenen, plastic, glas...

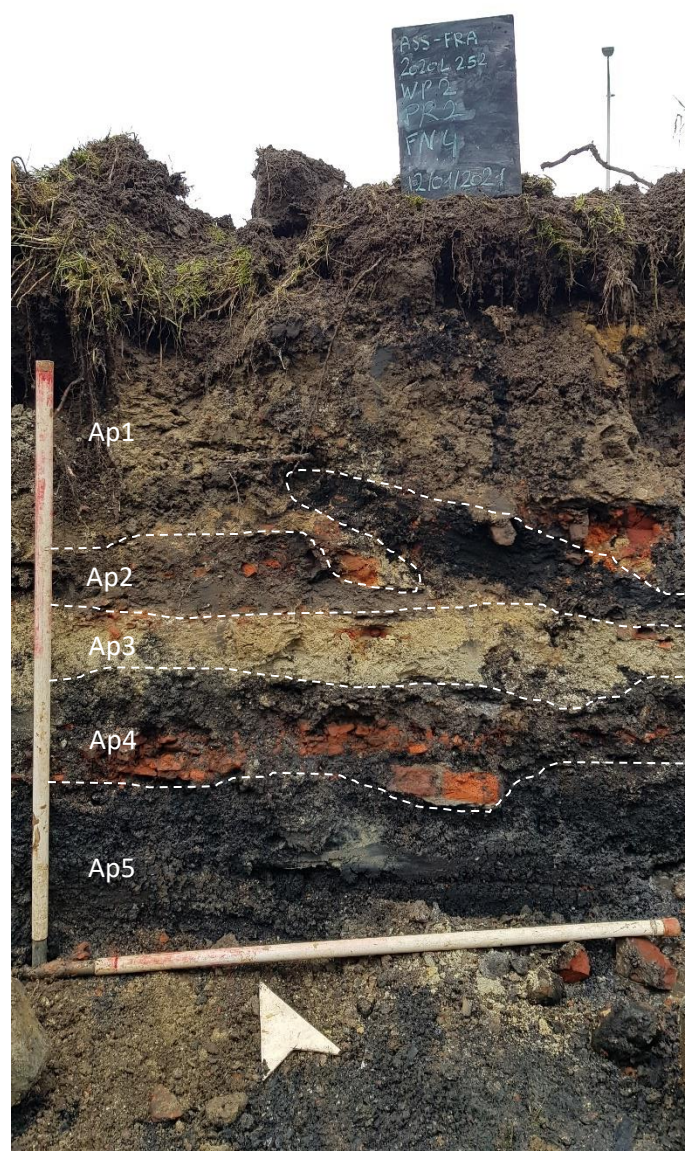

Figuur 16. Overzichtskarta bodemprofielen op bodemtypekaart.

Figuur 17. Profiel 1.

Profiel 1	
Horizont	Beschrijving
Ap1	Geelbruine leem met inmenging van wortels, plastic en stenen
Ap2	Bruine leem met inmenging van stenen en bouwpuin
Ap3	Donkerbruine leem met inmenging van stenen en bouwpuin

Figuur 18. Profiel 2.

Profiel 2	
Horizont	Beschrijving
Ap1	Bruine leem met inmenging van wortels, stenen en baksteen
Ap2	Zwartbruine leem met inmenging van baksteen
Ap3	Geelgrijze zandleem met inmenging van baksteen
Ap4	Zwartbruine leem met inmenging van baksteen
Ap5	Zwarte leem met inmenging van stenen

5.2.5.3 Sporenbestand

Er werden geen sporen geregistreerd tijdens het proefsleuvenonderzoek. Alle proefsleuven en kijkvensters vertoonden diepe verstoringen. Deze verstoringen waren divers van aard, gaande van bakstenen en stenen tot bouwpuin en plastic. Aangezien er binnen het onderzoeksgebied volgens de luchtfoto's geen recente bebouwing heeft plaatsgevonden, is het bouwpuin vermoedelijk afkomstig van de aanleg van de Pontbeeklaan (N9). Hierbij is er mogelijk bouwpuin op het nabijgelegen veld achtergebleven. Uit de luchtfoto's blijkt dat de aanleg van de Pontbeeklaan plaatsvond tussen 1971 en 1979.

Figuur 19: Allesporenkaart.

Figuur 20: Voorbeelden van verstoringen binnen het projectgebied.

5.2.5.4 Datering en interpretatie

De bodemopbouw bleek op het terrein sterk verstoord te zijn. Hierbij werd er bouwpuin, bakstenen, stenen, plastic en glas tot een diepte van 1,5 tot 2 m ten opzichte van het maaiveld aangetroffen. Aangezien er binnen het onderzoeksgebied volgens de luchtfoto's geen recente bebouwing heeft plaatsgevonden, is het bouwpuin mogelijks afkomstig van de aanleg van de Pontbeeklaan (N9) tussen 1971 en 1979. Doordat het terrein grotendeels verstoord is, werden er geen archeologisch relevante vondsten en/of sporen aangetroffen. De hogere verwachting op sites met bodemsporen uit de (laat- en post)middeleeuwse periode werd bijgevolg niet ingelost.

5.2.5.5 Beantwoorden onderzoeksvragen

- **Op welke dieptes bevinden zich relevante archeologische niveaus?**

De relevante archeologische niveaus werden binnen dit onderzoek niet bereikt. Er konden enkel verstoringen tot 2 m diep waargenomen worden.

- **Zijn er nog intacte, al dan niet begraven, (paleo)bodems aanwezig?**

Er werd geen intacte bodem aangetroffen binnen het onderzoeksgebied.

- **In hoeverre is de bodemopbouw, zoals weergegeven op de bodemkaart, recent⁶ verstoord?**

Alle proefsleuven en kijkvensters vertonen recente verstoringen in de vorm van bouwpuin, bakstenen, stenen, glas en plastic.

- **Zijn er archeologische sporen en/of vondstconcentraties aanwezig binnen de grenzen van het vergunningsgebied en zo ja, wat is de precieze afbakening ervan in ruimte en tijd?**

Neen.

- **Wat is de aard en de datering van de aanwezige archeologische waarden?**

Niet van toepassing.

- **Is verder archeologisch onderzoek nodig?**

Neen. Door de hoge graad aan verstoringen binnen het onderzoeksgebied is verder archeologisch onderzoek niet opportuun.

⁶ Hiermee wordt de periode na de Tweede Wereldoorlog bedoeld.

6 Synthese

6.1 Besluit gespecialiseerd publiek

6.1.1 Archeologische waardering

In opdracht heeft ADEDE in januari 2021 een landschappelijk bodemonderzoek alsook een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd op een terrein gelegen aan Frans Timmermansstraat in Asse. Het onderzoek werd uitgevoerd naar aanleiding van de geplande aanleg van parkeerplaatsen in betonnen grastegels en een rijweg in waterdoorlatende betonstraatstenen. De bodemimpact van de verharding bedraagt 38 cm voor de grasbetontegels en 33 cm voor de betonstraatstenen. Centraal zal een wadi aangelegd worden met een diepte van 50 cm onder het maaiveld.

Uit het landschappelijk bodemonderzoek blijkt dat er verscheidene verstoringen binnen het onderzoeksgebied hebben plaatsgevonden. Op de bodemtypekaart werd een ON-bodem voorspeld, maar deze werd door de diepe verstoringen echter niet aangetroffen. Hierdoor was het ook niet mogelijk om de bodem dieper dan 90 cm onder het maaiveld te onderzoeken en werd er dus enkel een Ap-horizont waargenomen.

Op basis van deze vaststellingen is verder archeologisch onderzoek met het oog op steentijdarcheologie dan ook weinig opportuun en zal dit niet leiden tot kennisvermeerdering. Dit betekent dat de voorgeschreven verkennende archeologische boringen en alle daaropvolgende stappen in functie van steentijdarcheologie vervallen. Aangezien de boringen niet dieper dan 90 cm konden worden uitgevoerd, is het mogelijk dat de C-horizont hieronder nog intact is. Bijgevolg is er wel potentieel wat betreft sporenarcheologie en is verder onderzoek in de vorm van proefsleuven noodzakelijk om de graad van verstoring in te kunnen schatten.

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werd de aard van het bodemgestel, zoals dit werd geregistreerd tijdens het landschappelijk bodemonderzoek, bevestigd. De eerder vastgestelde verstoring werd aangetroffen tot minimaal 2 m onder het maaiveld. De bodemopbouw op het terrein bleek bijgevolg niet overeen te komen met wat de bodemtypekaart voorspelde: de opgehoogde bodem werd niet aangetroffen. Daarnaast werden er ook geen archeologisch relevante vondsten en/of sporen aangetroffen. Aangezien er binnen het onderzoeksgebied volgens de luchtfoto's geen recente bebouwing heeft plaatsgevonden, zijn de aanwezige verstoringen mogelijks afkomstig van de aanleg van de Pontbeeklaan (N9) tussen 1971 en 1979. Gezien enkel deze verstoringen werden aangetroffen en de beschikbare oppervlakte zonder obstakels zo volledig mogelijk benut werd, kan gesteld worden dat de maximale kenniswinst van het onderzoeksgebied reeds bereikt is. Dit ondanks het feit dat de

vooropgestelde dekkingsgraadnorm van de proefsleuven en kijkvensters (12,5%) niet behaald werd (8,61 %). Bijgevolg zou verder onderzoek van het terrein weinig tot geen kenniswinst opleveren en wordt dit niet als nuttig beschouwd.

6.1.2 Potentieel tot kennisvermeerdering en afweging verder onderzoek

Gelet op het feit dat er geen relevante sporen werden aangetroffen en de diepte van de verstoringen binnen het onderzoeksgebied, lijkt verder archeologisch onderzoek weinig opportuun en zal dit enkel leiden tot beperkte kennisvermeerdering. Verder onderzoek zou zodus weinig archeologische meerwaarde kennen en ook vanuit kostenbatenperspectief niet te verantwoorden zijn. Bijgevolg acht ADEDE bvba voor dit onderzoeksgebied verder onderzoek niet noodzakelijk.

6.2 Besluit breed publiek

Uit het proefsleuvenonderzoek dat ADEDE bvba uitvoerde, blijkt dat zich binnen het onderzochte terrein zich geen bewaarde sporen schuilhouden. Tijdens het onderzoek werden geen archeologisch relevante sporen aangetroffen, maar enkel diepe verstoringen. Bijgevolg acht ADEDE bvba verder onderzoek dan ook niet noodzakelijk.

7 Bibliografie

Literatuur:

- Van Ranst E. en Sys C., 2000, *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*, Laboratorium voor Bodemkunde, Gent.
- Engels L., De Raymaecker A., 2020, *Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Frans Timmermansstraat te Zellik (Verslag van resultaten en Programma van maatregelen)*, Studiebureau Archeologie bvba, Tienen.
- <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/15078>

Onlinebronnen:

- <https://inventaris.onroerenderfgoed.be>
- <https://onderzoeksbalans.onroerenderfgoed.be/>.
- <https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/index.html>
- <http://www.geopunt.be/>
- <http://belgica.kbr.be>
- <https://cai.onroerenderfgoed.be>
- <http://www.ngi.be>
- http://www.ngi.be/Common/ferraris_nl.pdf
- http://belgica.kbr.be/nl/coll/cp/cplI63204_nl.html

8 Fotolijst proefsleuvenonderzoek

N°	Spoor/sporen	Wp	Vlak	Wind- richting	Aard		Omschrijving/extra info	Datum
					Vlak aard	Profiel aard		
0001	WP 1 OV 1	1	1	NW	X			12/01/2021
0002	PR 1	1	1	N		X		12/01/2021
0003	WP 2 OV 1	2	1	W	X			12/01/2021
0004	PR 2	2	1	N		X		12/01/2021
0005	WP 3 OV 1	3	1	W	X			12/01/2021
0006	PR 3	3	1	Z		X		12/01/2021
0007	KV 1 OV 1	KV 1	1	W	X			12/01/2021
0008	KV 2 OV 1	KV 2	1	W	X			12/01/2021

9 Lijst van figuren

Figuur 1. Onderzoeksgebied tijdens het proefsleuvenonderzoek.....	10
Figuur 2. Overzichtskaart met waargenomen obstakels op meest recente luchtfoto.	11
Figuur 3. GRB plan van de landschappelijke boringen zoals gepland (boven) en uitgevoerd.....	14
Figuur 4. Onderzoeksgebied tijdens het landschappelijk bodemonderzoek.	15
Figuur 5. Landschappelijke boringen op de bodemtypekaart.	16
Figuur 6. Landschappelijke boringen met aangetroffen bodemopbouw.	17
Figuur 7. Boortransecten zuid-noord en west-oost.....	21
Figuur 8. Locaties boortransecten.	22
Figuur 9. Voorgesteld sleuvenplan volgens PVM. (boven) en uitgevoerd sleuvenplan (onder).	24
Figuur 10: Overzichtsfoto's van werkputten, representatief voor het gehele projectgebied: werkput 1 (links) en werkput 3 (rechts).	26
Figuur 11. Overzichtsfoto's van kijkvensters, representatief voor het gehele projectgebied: kijkvenster 1 (links) en kijkvenster 2 (rechts).	26
Figuur 12. Digitaal hoogtemodel Vlaanderen II, DTM 1m.....	28
Figuur 13. Digitaal hoogtemodel Vlaanderen II, DTM 1m.....	29
Figuur 14. TAW-metingen maaiveld en archeologisch vlak.	30
Figuur 15. Situering van het onderzoeksgebied en de aangelegde sleuven op de bodemtypekaart.	31
Figuur 16. Overzichtskaart bodemprofielen op bodemtypekaart.	32
Figuur 17. Profiel 1.....	33
Figuur 18. Profiel 2.....	34
Figuur 19: Allesporenkaart.	35
Figuur 20: Voorbeelden van verstoringen binnen het projectgebied.	36